ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2024 жылғы 29 акпан

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы М.С. ӘШІМБАЕВ жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы күн, құрметті Сенат депутаттары және отырысқа қатысушылар! Жұмысымызды бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Қажетті кворум бар. Сенат отырысын ашық деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар, енді күн тәртібін бекітіп алайық. Күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жок.

ТӨРАҒА. Олай болса күн тәртібін дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі «Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын екінші оқылымда қараймыз.

Сөз депутат Рысбекова Лэззат Тұяқбайқызына беріледі.

РЫСБЕКОВА Л.Т. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Кұрметті әріптестер! Закон «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам ведения бизнеса» был рассмотрен на заседании Сената 22 февраля текущего года и одобрен в первом чтении.

В рамках рассмотрения закона было проведено тридцать четыре заседания рабочей группы, в ходе которых внесены поправки, предусматривающие:

приведение отдельных норм в соответствие с принципами и подходами регуляторной политики;

предоставление возможности перевода земель государственного лесного фонда в земли других категорий для целей, связанных со строительством дорог областного и районного значения;

установление порядка применения предельной торговой надбавки;

предусмотрение поддержки получателям государственной адресной социальной помощи при реализации механизмов стабилизации цен на социально значимые продовольственные товары;

применение данных о нормируемых потерях, установленных в техническом проекте разработки месторождения, в целях расчета налога на добычу твердых полезных ископаемых;

совершенствование механизма обеспечения отечественным сырьем предприятий обрабатывающей промышленности;

перерасчет долей компонентов единого платежа;

предоставление равного возмещения затрат за использованную электроэнергию в случае превышения энергопередающими организациями средних показателей отключений субъектам предпринимательства вне зависимости от места их нахождения.

Все предложения и замечания сведены в сравнительную таблицу.

Наряду с обозначенными поправками активное обсуждение вызвали и другие нормы. В первую очередь это связано с нераспространением процедуры анализа регуляторного воздействия на нормативные правовые акты в сферах налогового и таможенного законодательства.

Одним из основных доводов отмены APB являются длительность и сложность данной процедуры, как следствие, затягивание сроков внесения законопроектов в Парламент.

Однако нужно понимать, что APB представляет собой систематический процесс оценки нормативных правовых актов, направленный на определение потенциальных последствий для бизнеса, общества и государства в целом.

Поэтому, на наш взгляд, Правительству в первую очередь необходимо кардинально пересмотреть процедуру проведения APB, а также обеспечить тщательный мониторинг практической реализации данной новеллы.

Также хотелось бы отметить, что эффективность отдельных норм будет зависеть в первую очередь от качественно подготовленной подзаконной базы. Законом «О правовых актах» определено, что к проекту закона необходимо прилагать проекты подзаконных нормативных правовых актов. Однако, как показывает практика, государственные органы зачастую не соблюдают данного законодательно регламентированного порядка. В итоге такая недоработка приводит к непониманию механизмов практической реализации отдельных норм закона. Это, в свою очередь, приводит к недовольству и критике со стороны отечественных предпринимателей.

В этой связи в рамках рассматриваемого сегодня закона Правительству следует уделить особое внимание разработке правил изъятия и отзыва с реализации продукции, не соответствующей требованиям. Важно, чтобы данный документ обеспечил баланс интересов государства и субъектов предпринимательства, так как данный вопрос продолжает вызывать определенные опасения у бизнес-сообщества.

Кроме того, Правительству следует определить конкретные условия, механизм и порядок оказания мер поддержки субъектам внутренней торговли. Ранее коллеги уже поднимали этот вопрос.

Важно, чтобы помощь государства сфере торговли принесла ощутимый социально-экономический эффект, а не стала очередным распылением бюджетных средств в пользу крупных торгово-развлекательных центров.

Құрметті әріптестер, жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитеті Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңның жекелеген баптарын мақұлдамауды және заңның көрсетілген баптарының жаңа редакциясын ұсына отырып оны Мәжіліске қайтаруды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ләззат Тұяқбайқызы.

Құрметті әріптестер, заңды бірінші оқылымда жан-жақты талқыладық. Тағы талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жок.

ТӨРАҒА. Олай болса заң бойынша шешім қабылдайық.

Бас комитет заңның жекелеген баптарын мақұлдамауды және көрсетілген баптардың жаңа редакциясымен заңды Мәжіліске қайтаруды ұсынып отыр. Осыған орай кестеге 21 түзету енгізілген.

Әріптестер, осы түзетулерге байланысты қарсылық жоқ па?

ОРНЫНАН. Жок.

ТӨРАҒА. Олай болса заң бойынша салыстырма кестеге енгізілген түзетулерді бас комитеттің ұсыныстарымен тұтастай дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Заңның жекелеген баптарының жаңа редакциясы мақұлданды.

Енді Мәжіліс қабылдаған қалған баптарды дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Мәжіліс қабылдаған қалған баптар мақұлданды.

Енді заңның жекелеген баптарын мақұлдамау және көрсетілген баптардың жаңа редакциясымен заңды Мәжіліске қайтару туралы қаулыны дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Шешім қабылданды. Заңның жекелеген баптары мақұлданбады және заң олардың жаңа редакциясымен Мәжіліске қайтарылды.

Құрметті әріптестер! Президент Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев кәсіпкерліктің дамуына үнемі баса мән беріп келеді. Мемлекет басшысы берген тапсырмалардың негізінде елімізде кәсіпкерлік заңнаманы жаңарту бойынша жұмыстар қолға алынып жатыр.

Бүгін қаралған заң бизнестің дамуы үшін барынша қолайлы жағдай жасауды көздейтін ауқымды түзетулер топтамасын қамтиды. Атап айтқанда, заң аясында бизнеске әкімшілік жүктемені азайтуға және бизнес үшін негізсіз кедергілерді алып тастауға бағытталған өзгерістер бар. Сондай-ақ мемлекеттік бақылау және қадағалау тәртібін реттейтін нормалар қайта қаралды. Сонымен қатар бүгін Палата депутаттары заңның

3

жекелеген баптарын жаңа редакцияда мақұлдады. Осы түзетулер арқылы кәсiпкерлiк қызметтi реттейтiн заңның кейбiр нормалары бизнестiң және қоғамның мүдделерiн ескере отырып өзектендiрiлдi.

Жалпы, қаралған заң елімізде кәсіпкерліктің одан әрі дамуына оң септігін тигізеді деп сенеміз.

Осы мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі екінші мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «Халықаралық су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану түрлерінің құқығы туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қарау жөнінде.

Заң бойынша баяндама жасау үшін сөз Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аумақтарды дамыту комитетінің мүшесі Жөргенбаев Жанболат Әкебайұлына беріледі.

ЖӨРГЕНБАЕВ Ж.Ә. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Құрметті әріптестер! «Халықаралық су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану түрлерінің құқығы туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы орнықты даму мақсаттарының нысаналы индикаторларын ескеретін жаһандық халықаралық негіздемелік құжат болып табылады.

Бұл конвенцияны Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясы 1997 жылғы 21 мамырда қабылдап, 2014 жылғы 17 тамыздан бастап ол күшіне енді. Қазіргі уақытта конвенцияның қатысушысы 37 мемлекет. Қазақстанмен көршілес елдердің ішінде тек Өзбекстан Республикасы ғана конвенцияның мүшесі.

Конвенция трансшекаралық өзендер мен көлдерді және олармен байланысты жерасты суларын бүкіл әлемде тең құқықты және тұрақты басқаруға ықпал ететін жаһандық құқықтық механизм болып табылады.

Конвенцияға қосылу Қазақстанның трансшекаралық өзендерді халықаралық құқық қағидаттары негізінде пайдалану және қорғау мәселесі бойынша көрші елдермен өзара ісқимылдағы ұстанымын нығайтады.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев ағымдағы жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында «Еуразия құрлығындағы өзендер мен каналдар – баршамызға ортақ табиғат байлығы. Сондықтан көршілес әрі достас елдермен бұл мәселе бойынша әрдайым өзара түсіністікке және келісімге келу керек. Жан-жақты ойластырылған су саясатын жүргізу, трансшекаралық суларды пайдалану мәселелерін шешу – Үкіметтің алдында тұрған аса маңызды міндеттер», – деп атап өтті.

Қаралып отырған конвенция дәл осы мәселелерді шешуге бағытталған, онда халықаралық су ағындарын әділ әрі ақылға қонымды пайдалану қағидаттары айқындалған, сонымен қатар трансшекаралық суды пайдаланудың неғұрлым өткір мемлекетаралық мәселелерін шешу үшін ортақ құқықтық алаң құруға мүмкіндік береді.

Конвенцияға қосылудың негізгі факторларының бірі Өзбекстанмен трансшекаралық өзен бассейндерінде гидротехникалық құрылыстар салу жөнінде жоспарланған ісшараларды үйлестіру, оның ішінде Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы

арасындағы трансшекаралық су айдындарын бірлесіп басқару және пайдалану туралы келісім жобасының нормаларын талқылау және келісу болып табылады.

Конвенция тараптары мынадай міндеттемелерді қабылдады:

басқа тараптарға айтарлықтай зиян келтірмеу;

трансшекаралық өзендерді басқару бойынша ынтымақтастық жасау;

су ағынының жай-күйі және суды пайдалану бойынша деректер мен ақпаратпен алмасу.

Аталған шаралар трансшекаралық су ағындары бойынша тиімді ынтымақтастықтың кепілі болып табылады.

Құрметті әріптестер! Осы заң комитеттің барлық тиісті отырыстарында қаралды. Сенаттың тұрақты комитеттерінен бұл заң бойынша ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ.

Баяндалғанды ескере келе, Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аумақтарды дамыту комитеті Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес Парламент Мәжілісі қабылдаған «Халықаралық су ағындарын кеме жүрмейтін пайдалану түрлерінің құқығы туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын мақұлдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, заң бойынша сұрақтарыңыз бар ма? Сөз депутат Қадырбек Мұрат Болатұлына беріледі.

ҚАДЫРБЕК М.Б. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрақтарым Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің өкіліне.

Қазақстанда су шаруашылығы бассейндері бойынша жер үсті су ресурстарының жылдық көлемі жылына 57,6 километр кубке тең жергілікті ағыннан және біздің аумаққа сырттан келіп түскен 50,9 километр кубты құрайтын жылдық ағыннан тұрады. Бұл біздің еліміздің сырттан келіп түсетін су ресурстарына айтарлықтай тәуелділігін және халықаралық су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану түрлері мәселелерін құқықтық реттеудің маңыздылығын көрсетеді.

Заңның түсіндірме жазбасына сәйкес бүгінгі күні конвенцияға 37 мемлекет, оның ішінде бізбен шекаралас елдерден Өзбекстан қатысушы болып отыр.

Конвенцияның 26 және 27-баптарында халықаралық су ағынына жататын гидротехникалық құрылыс-жайларды, қондырғыларды және өзге де объектілерді қауіпсіз пайдалану және күтіп ұстау туралы нормалар қарастырылған. Осыған байланысты менің бірқатар сұрақтарым бар.

Өзбекстанмен трансшекаралық су ресурстары бойынша қандай қондырғылар және өзге де гидротехникалық объектілер бар? Олардың қазіргі жай-күйі қандай және тиісті объектілерді екі мемлекет қалай пайдаланады?

Қаралып отырған конвенцияны ратификацияламаған Қазақстанмен шекаралас басқа елдермен трансшекаралық өзендер мен көлдерді пайдалану мәселелері құқықтық тұрғыдан қалай шешіледі? Мысалы, Қырғыз Республикасымен бірге Шу және Талас өзендерін пайдалану бөлігінде. Рақмет.

ТӨРАҒА. Су ресурстары және ирригация бірінші вице-министрі Бекнияз Болат Қабыкенұлы, жауап беріңіз.

БЕКНИЯЗ Б.Қ. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Құрметті Мұрат Болатұлы, трансшекаралық өзендерді басқару және тиімді пайдалану бойынша бұл қабылданатын конвенцияның бізге тигізетін әсері өте көп. Өзбекстан тарапына келсек, Сырдарияның ағысында екі су қоймасы бар. Ол Шарбақ пен Ахангаран. Сырдарияда одан басқа Тоқтағұл мен Бахри Точек (бұрынғы Қайраққұм) су қоймалары бар. Олардың бәрінің қауіпсіздігі қамтамасыз етілген, қазіргі таңда ешқандай қауіп жоқ. Сол себепті қырғыз тарабымен Шу, Талас өзендері бойынша арнайы Шу-Талас комиссиясы бар. Жылда екі рет сол комиссияның отырысы болады. Вегетация кезінде, вегетация аралық кезеңде лимиттер де, нормалар да, бәрі жыл сайын қарастырылады.

ТӨРАҒА. Демек Қырғызстан бұл конвенцияға қосылған жоқ қой? Солай ғой? Қырғызстан қосылған жоқ, тек Өзбекстан ғана қосылған. Сол себепті Қырғызстанмен трансшекаралық өзендерге байланысты мәселелерді реттеген кезде біздің тиісті халықаралық құқықтық негізіміз бар ғой?

БЕКНИЯЗ Б.Қ. Бұл конвенцияға Өзбекстан ғана қосылған, Қырғызстан екі конвенцияға да қосылған жоқ. Ол – Нью-Йорк конвенциясы және оның алдындағы Хельсинки конвенциясы. Екеуіне де қосылған жоқ. Бірақ біз трансшекаралық өзендерді пайдалану мен реттеуді екі жақтағы комиссиялар арқылы шешеміз және де басқа халықаралық жалпы құқық бар. Оны да пайдаланамыз.

ТӨРАҒА. Келесі сөз депутат Асанова Жанна Бейсентайқызына беріледі.

АСАНОВА Ж.Б. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрақтарым Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің өкіліне.

Қазақстанның су ресурстары шектеулі мемлекеттер қатарына жататынын ескере отырып және сумен қамтамасыз ету мәселелерінде сырттан келетін су ресурстарына тәуелділігін ескере отырып халықаралық су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану мәселелерін Біріккен Ұлттар Ұйымының конвенциясына қосылу арқылы құқықтық реттеу біздің еліміз үшін өзекті болып табылады.

Конвенцияның 21-бабына сәйкес оған қатысушы мемлекеттер су ағынының басқа мемлекеттеріне, олардың қоршаған ортасына, оның ішінде халықтың денсаулығына немесе қауіпсіздігіне елеулі залал келтіруі мүмкін болған жағдайда жеке және қажет болған кезде бірлесіп халықаралық су ағынының ластануын болғызбайды, азайтады және бақылауда ұстайды. Осылайша конвенцияның 21-бабы қатысушы мемлекеттердің халықаралық су ағынының ластануын болғызбау, азайту жөніндегі міндеттемелерін құқықтық реттеуге және тиісті бақылауды жүзеге асыруға арналған. Осыған байланысты сұрақтар туындап отыр.

Конвенция аталған міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету бойынша қандай тетіктерді қарастырады? Егер конвенцияға қатысушы мемлекет халықаралық су ағындары суларын ластауға жол беретін болса, онда қандай жауапкершілік туындайды? Рақмет.

ТӨРАҒА. Жауап беріңіз.

БЕКНИЯЗ Б.Қ. Сұрағыңызға рақмет.

Расында да 21-бапта ол туралы жазылған, сонымен қатар осы конвенцияның 9-бабында ақпарат алмасу да көзделген. 9-бапта және 33-бапта екі жақ келісімге келе алмай жатқан кезде арнайы үшінші жақтағы үшінші тарапқа ұсыныс енгізіледі (халықаралық ұйымдар болсын немесе басқа мемлекет болсын). Сонымен қатар сол бап бойынша арнайы комиссия құрылады. Комиссия ақпарат алмасуға, ақпарат беруге құқықты болады. Ол комиссияға міндетті түрде ақпарат беру керек және де ол комиссия сол аумаққа барып зерттеп, қай жерден қандай ластанушылық пайда болғанын білуге құқығы бар. Осындай механизмдер қарастырылған.

ТӨРАҒА. Сөз депутат Нәутиев Әлібек Ибатуллаұлына беріледі.

НӘУТИЕВ Ә.И. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым Су және ирригация министрлігіне.

Қазақстанның ең ірі және маңызы зор трансшекаралық Жайық өзенінің экологиялық жай-күйі проблемасына ерекше алаңдаушылық бірнеше рет қоғам тарапынан көтерілді. Жайық өзенінде су ағыны көлемінің азаюына бірнеше себептер бар. Бұл – Жайық өзенінің бассейнінде су аз кезең циклінің басталуы, климаттық факторлар, бассейндегі ағынның реттелуі, гидрографиялық желісінің жай-күйінің нашарлауы.

Жайық өзенінің суын ластау мәселесі өткір тұр, себебі ол біздің еліміздің аумағына ластанған түрде келеді. Жайық өзеніндегі жағдайды жақсарту үшін Ресей тарабымен гидрологиялық режимге бірлескен зерттеулер жүргізу туралы уағдаластыққа қол жеткізілді. Осы мақсатта 2020 жылдың қазан айында еліміздің ірі өзендер бассейндерінде Ресеймен бірлесе отырып зерттеулер жүргізу бойынша жол картасы жасақталды және орындалу мерзімдері нақтыланып, оны іске асырудың жұмыс кестесі бекітілгені белгілі. Осыған байланысты менің сұрағым бар.

Жайық өзенінің күрделі жағдайын шешу үшін министрлік тарапынан тағы қандай шаралар қабылданатын болады және қарастырылып отырған конвенцияда Ресей тарабы жасақталмаған. Осыған орай Жайық өзеніндегі проблемаларды шешу үшін болашақта қиындықтар туындай ма? Рақмет.

ТӨРАҒА. Болат Қабыкенұлы, жауап беріңіз.

БЕКНИЯЗ Б.Қ. Сұрағыңызға рақмет.

Расында да Жайық өзені өте күрделі жағдайға ұшырап отыр. Негізі 2020, 2021, 2022 жылдары судың тапшылығы болды, қазіргі таңда су көлемі кішкене көтеріліп келе жатыр. Соған қарамастан бізде алты өзен бойынша Ресей тарабымен алты комиссия бар. Соның

ішінде Жайық өзеніне келсек, жаңа сіз айтқандай гидрологиялық зерттеу өткізіліп жатыр. Жайық өзеніне 70 пайыз судың келетін уақыты көктем уақыты. Сол себепті сол гидрологиялық зерттеуге, Жайық бойындағы су қоймаларын және су тасқыны кезінде келетін суды екі кезеңде реттеуге арнайы жұмыстар жүргізіліп жатыр.

ТӨРАҒА. Болат Қабыкенұлы, Президенттің Жайыққа байланысты тиісті тапсырмалары бар. Сондықтан Ресей тарабымен дәйекті түрде, табанды түрде Жайыққа байланысты жұмыстарды ары қарай жалғастыру керек. Ол жұмыстардың нақты нәтижесін халық көру керек, содан кейін оны сіздер баяндауларыңыз керек. Сол себепті осы бағыттарда нақты, дәйекті жұмыстарды жүзеге асырасыздар деп сенеміз.

Құрметті әріптестер, басқа сұрақтар жоқ.

Рақмет, Жанболат Әкебайұлы. Орныңызға отырыңыз.

Құрметті әріптестер, енді заңды талқылауға көшейік.

Сөз депутат Арубаев Сәкен Қаланұлына беріледі.

АРУБАЕВ С.Қ. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Құрметті әріптестер! Жан-жақты ойластырылған су саясатын жүргізу, трансшекаралық суларды пайдалану мәселелерін шешу ел алдында тұрған аса маңызды міндеттердің бірі. Көршілес әрі достас елдермен су мәселесі бойынша әрдайым өзара келісімде болуымыз абзал.

Еліміздегі су ресурстарының жартысына жуығы көрші мемлекеттерден келетінін ескере отырып олармен екіжақты әріптестік орнату елдік мүдде деп санаймыз.

Қаралып отырған конвенцияға сәйкес тараптар мынадай міндеттемелерді қабылдайды:

басқа тараптарға айтарлықтай зиян келтірмеу;

трансшекаралық өзендерді басқару бойынша ынтымақтастық жасау;

су ағынының жай-күйі және суды пайдалану бойынша деректер мен ақпараттармен алмасу.

Бұл конвенция су ресурстарын бірлесіп рационалды әрі тиімді пайдалануға және сақтауға септігін тигізеді деп сенеміз.

Қазіргі уақытта шектес мемлекеттермен су қатынастарын реттеу, трансшекаралық суларды ұтымды пайдалану және қорғау мәселелері бойынша ынтымақтастықты қамтамасыз ету әрдайым бақылауды талап етеді. Аталған шаралар трансшекаралық су ағындары бойынша тиімді ынтымақтастықтың кепілі болады, сондай-ақ еліміздің су қауіпсіздігіне оң әсер берері анық.

Құрметті әріптестер, осы заңды қолдауға шақырамын және өзімнің қолдайтынымды жеткіземін.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Сәкен Қаланұлы.

Талқылауға қатысатын басқа депутаттар жоқ. Енді заң бойынша шешім қабылдайық. «Халықаралық су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану түрлерінің құқығы туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын

мақұлдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Заң мақұлданды.

Құрметті әріптестер! Бұл конвенция қатысушы елдер арасында халықаралық су ағынын оңтайлы және орнықты пайдалану шарттарын бекітеді. Сонымен қатар құжат халықаралық су ағындарының экожүйесін қорғау және сақтау жөніндегі шараларды айқындайды.

Конвенцияны ратификациялау халықаралық ынтымақтастықты одан әрі дамытуға және көрші елдермен қатынастарды нығайтуға оң септігін тигізеді деп сенеміз.

Осы мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «2014 жылғы 23 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдар (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника) айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қарау жөнінде.

Заң бойынша баяндама жасау үшін сөз Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің мүшесі Қапбарова Айгүл Жарылқасынқызына беріледі.

ҚАПБАРОВА А.Ж. Құрметті Мәулен Сағатханұлы, құрметті әріптестер! Қарауларыңызға ұсынылып отырған заң Евразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағында медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысын үйлестіру саясатын жүргізуге бағыталған.

Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдардың ортақ нарығының жұмыс істеуі 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт пен 2014 жылғы 23 желтоқсандағы медициналық бұйымдар айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге, сондай-ақ медициналық бұйымдардың айналысы саласындағы Еуразиялық экономикалық комиссияның актілеріне сәйкес жүзеге асырылады.

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап жаңа медициналық бұйымдарды тіркеу тек аталған Еуразиялық экономикалық одақ ережелері бойынша жүзеге асырылуы тиіс еді. Алайда ауыспалы кезеңнің аяқталуына медицина нарығының дайын еместігі туралы бизнес-коғамдастықтың өтінішіне байланысты 2022 жылдың соңында Еуразиялық экономикалық комиссия (ЕЭК) алқасы Ұлттық қағидалар бойынша медициналық бұйымдарды тіркеу рәсімін 2025 жылғы 31 желтоқсанға дейін ұзарту туралы хаттама жобасын әзірледі және мақұлдады. Осы орайда заң Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің ұлттық заңнамасының талаптары бойынша медициналық бұйымдарды тіркеу мерзімін ұзартуды көздейді.

Бүкіл әлемде медициналық бұйымдардың сапасы мен қауіпсіздігінің параметрлері мемлекеттік деңгейде бақыланады.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы медициналық бұйымдарды міндетті түрде мемлекеттік тіркеуді және тіркеу куәлігін алуды талап етеді. Сондықтан хаттама нормалары Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде денсаулық сақтау

саласындағы мемлекетаралық ынтымақтастықты тереңдетуге, қауіпсіз, сапалы және тиімді медициналық бұйымдардың қолжетімділігін қамтамасыз етуге, сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде медициналық бұйымдар тапшылығының туындау қаупін жоюға бағытталған.

Құжат теріс әлеуметтік-экономикалық және құқықтық салдарға әкелмейді, қосымша қаржы шығындарын талап етпейді.

Заң жұмыс тобының және комитеттің отырыстарында, кеңейтілген отырыста жанжақты қаралып талқыланды. Сенаттың тұрақты комитеттерінен ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ.

Құрметті Төраға, әріптестер! Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитеті «2014 жылғы 23 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдардың (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың) айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Мәжіліс қабылдаған заңды Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес мақұлдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, заң бойынша сұрақтарыңыз бар ма? Сөз депутат Дүйсембинов Сұлтан Мырзабекұлына беріледі.

ДҮЙСЕМБИНОВ С.М. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің өкіліне.

Келісімнің нормаларына сәйкес медициналық бұйымдардың ішкі нарығын сақтау, сондай-ақ медициналық бұйымдарды тіркеудің толық ауысуына дайындық мақсатында Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер ұлттық заңнамаға сәйкес медициналық мақсаттағы жаңа бұйымдарды тіркеуге рұқсат беретін рәсімді 2025 жылғы 31 желтоқсанға дейін ұзартады.

Жалпы нарық ережелеріне дайындық бойынша процедуралық мәселелердің бір жағынан нарықтың барлық қатысушылары үшін экономикалық перспективаларды кеңейтетіні, екінші жағынан құқықтық реттеудің жалпы бағыттарын анықтайтыны анық. Сондықтан заң тұтастай алғанда қолдауға ие, сонымен қатар бірнеше сұрақ туындауда.

Қазақстан Республикасында өндірілген қандай медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника Еуразиялық экономикалық одақ елдерінде кеңінен ұсынылып сұранысқа ие?

Министрлік тарапынан мониторинг жүргізілді ме?

Еуразиялық экономикалық одақ елдерінде жарнама мәселелері реттелді ме?

Қазақстан Республикасының Еуразиялық экономикалық одақтан басқа елдермен медициналық бұйымдардың айналысының бірыңғай қағидаттары мен ережелері туралы екіжақты келісімдері бар ма? Егер бар болса қай мемлекеттермен?

ТӨРАҒА. Денсаулық сақтау вице-министрі Бүркітбаев Жандос Қонысұлы, жауап беріңіз.

БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. Қайырлы күн, құрметті депутаттар!

Сұрағыңызға рақмет. Бірінші мәселе, как отметил докладчик, на сегодня это четвертый протокол. Первым протоколом было предусмотрено сохранение регистрации 12 тысяч медицинских изделий, которые на сегодня есть. Эти 12 тысяч медицинских изделий по первому протоколу будут бессрочные.

В настоящее время у нас 150 предприятий являются отечественными производителями медицинских изделий. Они производят порядка 2 тысяч медицинских изделий.

Когда вступят правила, четвертый протокол, с 1 января 2026 года, мы готовимся к тому, что наши отечественные производители регистрировались по правилам ЕАЭС, плавно выходили на 200-миллионный рынок. В конечном итоге у отечественных производителей будет возможность развивать экспортный потенциал. Здесь, конечно, возникнут вопросы качества и конкурентоспособности. В конечном итоге ЕАЭС поможет нам определить наш продукт качественным и конкурентоспособным на пространстве ЕАЭС.

В части рекламы. На сегодня реклама регулируется национальным законодательством Республики Казахстан.

По вопросу в части того, есть ли у нас, скажем так, отдельные соглашения со странами ЕАЭС. На сегодня у нас есть международные обязательства с пятью странами в рамках ЕАЭС. Вся деятельность в части обеспечения медицинскими изделиями регламентируется международными обязательствами по правилам ЕАЭС. Ракмет.

ТӨРАҒА. Бұл сұрақтың аясында тек қана ЕАЭО емес, басқа да мемлекеттермен, ЕАЭО кірмейтін мемлекеттермен де медицина саласындағы осындай бұйымдардың айналымына байланысты қандай құқықтық негіздің аясында реттеледі және қандай мемлекеттермен осындай қарым-қатынастарымыз бар деген де сұрақ болды. Соған жауап берсеңіз.

БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. Мәселе былай, мысалы, «Рfizer» препараты бар. Производится в Соединенных Штатах Америки, соответственно, у нас есть меморандум с «Рfizer» по реализации проекта по производству иммунобиологических препаратов в Республике Казахстан. Также у нас есть соглашение с «Вауег», с производителем, который расположен на территории Германии. То есть у нас есть взаимоотношения с отдельными крупными транснациональными компаниями, которые находятся в той или иной стране.

ТӨРАҒА. Жақсы. Ракмет.

Сөз депутат Ершов Сергей Михайловичке беріледі.

ЕРШОВ С.М. Спасибо, уважаемый Маулен Сагатханулы.

Мой вопрос адресован Министерству здравоохранения.

Среди основных целей Соглашения о единых принципах и правилах обращения медицинских изделий в рамках Евразийского экономического союза, помимо взаимной

заинтересованности сторон – участников EAЭС в безопасности и эффективности медицинских изделий, отмечено повышение конкурентоспособности производимых в рамках EAЭС медицинских изделий.

В наш адрес от поставщиков медицинских изделий поступают жалобы на непрозрачность и непредсказуемость процедуры их регистрации вследствие того, что необходимые наименования медицинских изделий без объяснения причин исключаются из нормативных актов, тем самым лишая производителей возможности их поставлять. В результате отдельные лечебные учреждения за счет собственных средств закупают дорогостоящие изделия импортного производства, а казахстанский производитель не может реализовать свою продукцию.

В этой связи коротко расскажите, пожалуйста, о механизме процедуры регистрации медицинских изделий и проблемах, существующих в этой области, соответственно, какие меры необходимо принять для увеличения доли отечественного товаропроизводителя на казахстанском рынке медицинских изделий. Спасибо.

ТӨРАҒА. Жауап беріңіз.

БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. Спасибо за вопрос.

В части регистрации медицинских изделий. В соответствии с национальной процедурой регистрации медицинских изделий мы придерживаемся правил регистрации, то есть те или иные продукты, которые регистрируются, проходят клинические испытания. От производителя мы принимаем из страны происхождения. А в части Республики Казахстан, если они в дальнейшем будут регистрироваться по правилам ЕАЭС, то необходимо проводить клинические испытания на территории Республики Казахстан.

В части поддержки отечественных товаропроизводителей. На сегодня, как я отметил, у нас порядка 2000 медицинских изделий производятся на территории Республики Казахстан. Часть из них, чтобы поддержать отечественных производителей, поддержана офтейк-контрактами. То есть если отечественный производитель производит на территории Республики Казахстан продукт, то его продукт в рамках закупа ТОО «СК-Фармация» из списка единого дистрибутора имеет большую вероятность заключения 10-летнего контракта, то есть в течение 10 лет его продукт будет закупаться на территории Республики Казахстан. Но при этом жесткие требования есть к вопросу качества производимой продукции, должно быть качество. В дальнейшем, если есть качество, то, как я ранее отметил в своем выступлении, нам необходимо, чтобы продукт, который производится на территории Республики Казахстан, был конкурентоспособным. Если продукт будет зарегистрирован по правилам ЕАЭС, то есть большая возможность экспортировать производимый продукт на территории ЕАЭС. На территории ЕАЭС тоже будут определенные преференции для тех производителей, которые производят продукт по правилам ЕАЭС, продукт будет приоритетным на всей территории ЕАЭС. Ракмет.

ТӨРАҒА. Ракмет.

Сөз депутат Ниязова Нурия Исмагиловнаға беріледі.

НИЯЗОВА Н.И. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Мой вопрос адресован Министерству здравоохранения.

В целях сохранения рынка медицинских изделий, а также необходимой подготовки к полному переходу регистрации медицинских изделий в соответствии с правилами ЕАЭС государствами – членами ЕАЭС принято решение о пролонгации процедуры регистрации медицинских изделий, позволяющей регистрировать новые медицинские изделия по национальному законодательству до 31 декабря 2025 года.

Из вышеизложенного возникают два вопроса.

- 1. Насколько сегодня здравоохранение готово проводить клинические исследования и клинико-лабораторные испытания медицинских изделий в клинических базах по правилам Евразийского экономического союза? Какие меры принимаются для того, чтобы наша готовность была обеспечена до 31 декабря 2025 года?
- 2. Достаточно ли квалифицированных врачей для проведения данных исследований? Ракмет.

ТӨРАҒА. Жандос Қонысұлы, жауап беріңіз.

БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. Сұрағыңызға рақмет.

Первое. Решение о пролонгации до 1 января 2026 года регистрации медицинских изделий по национальной процедуре – это было коллегиальное решение стран ЕАЭС. Оно связано с тем, что должна быть соответствующая материально-техническая база, то есть лабораторная возможность для того, чтобы проводить клинические исследования. В этой связи страны ЕАЭС приняли согласованное, коллегиальное решение о продлении до 1 января 2026 года.

На сегодня Республика Казахстан располагает двумя лабораториями. Первая лаборатория Министерства здравоохранения, которая проводит данные исследования, вторая лаборатория Министерства торговли и интеграции.

Кроме того, по поручению Главы государства мы отрабатываем реализацию проекта по созданию развернутой лаборатории на базе Национального центра экспертизы лекарственных средств до 2026 года. В конечном итоге данная лаборатория станет локомотивом дальнейшего развития производства медицинских изделий и дальнейшего сопровождения на территории ЕАЭС. То есть данная лаборатория будет проводить клинические исследования, станет основой интеллектуального сопровождения отрасли, базой для подготовки кадров, чтобы успешно в дальнейшем реализовывать те или иные проекты по производству медицинских изделий.

На сегодня Главой государства поставлена амбициозная задача перед фармпромом республики — до 2029 года довести уровень производства лекарственных средств и медицинских изделий в Республике Казахстан до 50 процентов. Спасибо.

ТӨРАҒА. Вторая часть вопроса была по кадрам. Насколько у нас есть подготовленные кадры в целом по данному вопросу, но и по лабораториям, чтобы работать в этих лабораториях и так далее? Пожалуйста.

БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. По кадрам. Здесь необходимо понимать, во-первых, это медицинские работники, это будут специалисты, которые осуществляют лечебную деятельность, во-вторых, это провизоры, в-третьих, это системные инженеры для реализации тех или иных проектов.

В этом направлении системная работа Министерством здравоохранения проводится. В ряде медицинских вузов увеличено количество специалистов, которых необходимо готовить, в том числе фармакологов, провизоров. С техническими вузами отрабатывается вопрос, есть протокольное поручение, которые будут готовить нам системных инженеров. Например, для того чтобы осуществить проект производства радиофармпрепаратов, по сути, это ядерная медицина, нам нужны физики-ядерщики. Мы сейчас усиленно работаем над тем, чтобы у нас был ряд специалистов, которые могли сопровождать производство тех или иных радиофармпрепаратов. То есть большая системная работа проводится. В количественном соотношении наши медицинские вузы задействованы, наши технические вузы задействованы, программа «Болашак» задействована, по которой мы будем обучать наших специалистов. Ракмет.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ.

Рақмет, Айгүл Жарылқасынқызы. Орныңызға отырыңыз.

Енді заңды талқылауға көшейік.

Сөз депутат Арғынбекова Айнұр Серікпайқызына беріледі.

АРҒЫНБЕКОВА А.С. Құрметті Мәулен Сағатханұлы, құрметті әріптестер! Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспары басымдықтарының бірі – қолжетімді және тиімді денсаулық сақтау жүйесі. Оның мақсаты тұрақты денсаулық сақтау жүйесі тұжырымдамасын дамыту.

Азаматтарды сапалы және қауіпсіз медициналық бұйымдармен қамтамасыз ету мемлекеттің аса маңызды міндеттерінің бірі, оны іске асыру үшін медициналық бұйымдарды әкелу, пайдалану, сату, сондай-ақ медициналық бұйымдарды өндіру үшін міндетті шарт болып табылатын медициналық бұйымдарды тіркеу сияқты мемлекеттік рәсім талап етіледі.

В этой связи на территории ЕАЭС обращение медицинских изделий регулируется Соглашением о единых принципах и правилах обращения медицинских изделий в рамках ЕАЭС от 23 декабря 2014 года, которое имеет целью унифицировать и гармонизировать законодательство государств-членов с установлением единых требований к медицинским изделиям.

На сегодня Совет Евразийской экономической комиссии одобрил четыре протокола о внесении изменений в соглашение.

Для сохранения отечественного рынка медицинских изделий, а также подготовки к полному переходу на их регистрацию по правилам ЕАЭС государствами — членами ЕАЭС предлагается ратификация четвертого протокола о продлении процедуры, позволяющей зарегистрировать новые медицинские изделия по национальному законодательству до 31 декабря 2025 года.

Протокол предоставляет возможность государствам — членам EAЭС более тщательно подойти к формированию эффективного общего рынка медицинских изделий.

В целом принятие протокола, являющегося неотъемлемой частью соглашения, будет способствовать обеспечению безопасности, качества и эффективности медицинских изделий для жизни и здоровья людей.

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, әріптестерімді осы заңды қолдауға шақырамын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Ракмет.

беріңіздер.

Талқылауға қатысатын басқа депутаттар жоқ. Енді заң бойынша шешім қабылдайық. «2014 жылғы 23 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдар (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника) айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын мақұлдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Заң мақұлданды.

Осы мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі мәселелер толық қаралып болды. Енді депутаттық сауалдарға көшейік.

Сөз депутат Жүнісов Талғат Тұрлыбекұлына беріледі.

ЖҮНІСОВ Т.Т. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Депутаттық сауал Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Роман Васильевич Склярға жолданады.

«Уважаемый Роман Васильевич! Поводом для нашего депутатского запроса послужили неоднократные обращения жителей и депутатов маслихатов ряда районов Акмолинской области.

Качественные и современные автодороги имеют огромное стратегическое значение для нашей страны. Они содействуют привлечению инвестиций и наращиванию экспорта, помогают лучше раскрыть потенциал прилегающих к ним территорий, положительно отражаются на всей национальной экономике, на качестве жизни людей.

На недавнем расширенном заседании Правительства Президент страны обозначил актуальные задачи на ближайшую перспективу практически по всем направлениям, в том числе и по развитию дорожной отрасли. Глава государства Касым-Жомарт Кемелевич подчеркнул, что «Все рабочие процессы в этой отрасли должны подчиняться одной цели — казахстанские дороги, будь то республиканского или местного значения, должны быть качественными. Пока этого не наблюдается».

Дорог высокого качества у нас, к сожалению, по-прежнему мало. Общая протяженность дорог в хорошем состоянии увеличилась за последние четыре года на 3000 километров, причем главным образом за счет республиканских трасс, здесь дороги, полностью соответствующие нормативным требованиям, составляют 92 процента.

Нужно отметить, что, к примеру, в 2018 году их было намного меньше, чуть более 80 процентов. То есть по дорогам республиканского значения мы имеем дело с хорошим, во всяком случае заметным движением вперед. А доля таких дорог областного значения в отдельных регионах по-прежнему не дотягивает даже до 60 процентов.

Также остается проблемой порядок определения цен, что напрямую влияет на достоверность стоимости дорожных работ. Зарубежные подрядчики зачастую выходят на конкурс, заведомо занижая цены на битум, асфальт, асфальтобетон, щебень, другие материалы. Поэтому отечественные компании либо вовсе отказываются от таких подрядов, либо демпингуют по цене, что негативно сказывается на качестве дорог и на сроках выполнения дорожного строительства.

Отраслевым и заинтересованным ведомствам необходимо разобраться в этой ситуации.

Отдельно стоит отметить, что безопасность дорожного движения во многом зависит от качества и обустроенности дорог, наличия остановок, пешеходных переходов, а также от их освещенности. За пределами городов республиканского значения и областных центров на многих участках дорог отсутствует дорожное освещение. И дело не только в неразвитой инфраструктуре, надо об этом прямо сказать, но и в объективном дефиците средств. Тариф на электроэнергию достаточно высокий. Это в какой-то степени вынужденная экономия, и она приводит, к сожалению, к авариям и трагедиям.

От граждан регулярно поступают жалобы на придорожный сервис либо его отсутствие. С этим у нас также проблемы. В этой связи необходимо согласованно приступить к пошаговому, поэтапному решению этих вопросов.

Еще одна важная задача — наладить эффективное регулирование проезда тяжеловесных машин. Известно, какой урон они наносят дорогам, которые не предусмотрены для этих машин, когда нарушают нормы перевозки грузов. Как правило, ДТП на разбитых трассах неизбежны.

Сейчас в Казахстане допустимая нагрузка на ось до 10 тонн. К примеру, у нас самосвалы китайского производства при грузоподъемности от 25 до 40 тонн ездят с большей нагрузкой, то есть их владельцы, а это в основном недропользователи, работающие на карьерах, грузят до 40 тонн и более. Применяемые штрафы не всегда эффективны.

А если идет автопоезд, который везет до 80 тонн, то такой груз нужно возить только по рельсам.

В западных странах подобные карьерные самосвалы не выезжают за пределы карьеров. У нас же многотонники спокойно курсируют по асфальтированным дорогам. Нужно признать, что пока это нерешенная страновая проблема. К примеру, в Акмолинской области вредному воздействию большегрузов наиболее подвержены дороги пристоличных Аршалынского, Целиноградского и Шортандинского районов. Только в Целиноградском районе действуют 60 контрактов на недропользование общераспространенных полезных ископаемых. Такая же ситуация и в вышеназванных районах.

В целом вопрос разрушения дорог тяжеловесным транспортом стоит остро во всех регионах республики.

На основании изложенного, уважаемый Роман Васильевич, просим Вашего содействия в решении следующих вопросов.

Первое. Предпринять действенные меры по привлечению отечественных компаний к реализации проектов в автодорожной отрасли.

Второе. Принять меры по поэтапному повышению качества и обустроенности дорог, в том числе их освещенности, особенно в сельских населенных пунктах и пригородах, а также улучшению придорожного сервиса.

Третье. Ужесточить контроль либо ограничить проезд большегрузных машин, не соблюдающих нагрузки на ось на дорогах страны.

Учитывая важность озвученного, просим дать ответ на депутатский запрос в письменном виде и в предусмотренные законом сроки.

С уважением, Жунусов, Бекенов».

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Әйткенов Ернұр Нұрмұханұлына беріледі.

ӘЙТКЕНОВ Е.Н. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Наш депутатский запрос адресован Заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан Жумангарину.

«Уважаемый Серик Макашевич! Президент Касым-Жомарт Кемелевич Токаев в своем выступлении на расширенном заседании Правительства 7 февраля текущего года отметил, что «Проблемы, которые сдерживают развитие АПК, хорошо известны. Наиболее острая из них — хроническая недофинансированность отрасли. Объемы льготного кредитования на проведение посевных и уборочных работ надо довести до 1,5 триллиона тенге».

В 2023 году в центральных и северных областях страны из-за неблагоприятных погодных условий урожайность сельскохозяйственных культур несколько снизилась.

На календаре конец февраля, последний день зимы, аграрии активно готовятся к началу посевной 2024 года. Один из ключевых факторов, влияющих на будущий урожай, – качество посевного материала.

Учитывая неблагоприятные условия, в которых проходила уборка урожая в Казахстане в прошлом году, и огромный объем полученного неклассного зерна, проблема нехватки качественных семян является актуальной.

В настоящее время производители зерновых культур Павлодарской, Костанайской, Северо-Казахстанской и Акмолинской областей не могут в полном объеме формировать семенной фонд для проведения весенне-полевых работ. Особенно остро этот вопрос стоит в Павлодарской области.

Неоднократно в наш адрес поступали обращения от Павлодарского филиала Ассоциации фермеров Казахстана по основным проблемным вопросам посевной кампании этого года. Павлодарский филиал Ассоциации фермеров Казахстана отмечает следующие проблемные вопросы.

АО «НК «Продкорпорация» объявило форвардный закуп. При этом одним из требований является средняя урожайность за 2022 - 2023 годы по пшенице не менее 10 центнеров с гектара, по подсолнечнику — 8 центнеров с гектара, и это в условиях всем известного факта засухи в Павлодарской области.

Большинство фермеров Павлодарского региона произвели пролонгацию кредитов 2023 года и не имеют залогов для получения займов в текущем году.

Таким образом, для фермеров Павлодарского региона практически отсутствует возможность привлечения займа на весенне-полевые и уборочные работы. В этой связи Павлодарский филиал Ассоциации фермеров Казахстана предлагает запустить механизм финансирования на весенне-полевые И уборочные работы через AO «НК «Продкорпорация» под залог трехстороннего договора: корпорация сельхозтоваропроизводитель – переработчик.

В рамках этой схемы АО «НК «Продкорпорация» будет финансировать аграриев на льготных условиях с оплатой аванса в размере 70 процентов от фиксированной цены для проведения весенне-полевых работ. Фиксирование цены обеспечит страхование рисков фермеров от резкого понижения цены на сельхозпродукцию, которое может быть вызвано высоким урожаем или демпингом цен со стороны других стран.

После сбора урожая фермеры будут поставлять сельхозпродукцию напрямую перерабатывающему предприятию на хранение, после чего получат доплату от АО «НК «Продкорпорация» оставшейся суммы в размере 30 процентов.

Также для обеспечения сбыта сельхозпродукции АО «НК «Продкорпорация» гарантированно будет закупать объемы сырья у фермеров в рамках форвардных контрактов после поставки сырья на перерабатывающие предприятия. В свою очередь, переработчики будут реализовывать готовую продукцию в течение года и рассчитываться с АО «НК «Продкорпорация» за сырье по факту продажи готовой продукции.

Данный механизм позволит обеспечить переработчиков сельскохозяйственных культур прямыми контрактами, а сельхозтоваропроизводителям успешно провести весенне-полевые и уборочные работы.

Уважаемый Серик Макашевич, на основании вышеизложенного просим Вас оказать содействие в решении данных вопросов.

С уважением, депутаты Айткенов, Нухулы».

ТӨРАҒА. Ракмет.

Сөз депутат Лукин Андрей Ивановичке беріледі.

ЛУКИН А.И. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Мой депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову.

«Уважаемый Олжас Абаевич! В 2020 году в адрес Правительства мной был направлен депутатский запрос касательно отсутствия системной работы по защите населения от опасной и контрафактной продукции, а именно усовершенствования системы технического регулирования и оцифровки системы сертификации. Однако в настоящее время ряд вопросов в данной сфере все еще остаются нерешенными.

Основной проблемой оборота опасной и контрафактной продукции является ненадлежащее функционирование системы технического регулирования. Имеются факты незаконного получения субсидий на удобрения. Выявлено, что за 2022 год по Республике Казахстан на получение субсидий поступило порядка 18 тысяч заявок на сумму более 38 миллиардов тенге, из них в 364 случаях субсидии выплачены на основе незаконных сертификатов. Общая сумма ущерба составляет более 1,2 миллиарда тенге.

Эти и другие нарушения являются системными и имеют постоянный характер. Причинами этих проблем являются:

неэффективная система государственного контроля;

отсутствие системы превентивного мониторинга потенциальных нарушений;

импорт проблем «серой» сертификации из стран EAЭС;

недостаточная ответственность участников рынка;

отсутствие прослеживаемости в процессах технического регулирования, оценки соответствия и их взаимосвязи с процессами таможенного регулирования, налогообложения, государственных закупок и другими процессами.

Для решения сложившейся ситуации и создания условий для развития системы технического регулирования предлагаю следующие меры.

1. Создать эффективную систему государственного контроля. Для этого необходимо:

создать отдельный государственный орган по государственному контролю за безопасностью продукции и защите прав потребителей путем объединения комитетов технического регулирования и метрологии, защиты прав потребителей, торговли, а также передачи части функций Министерства сельского хозяйства, Министерства здравоохранения и Министерства по чрезвычайным ситуациям;

реформировать систему общественного контроля путем предоставления для физического лица, юридического лица, общественного объединения возможности самостоятельного доказательства небезопасности продукции с привлечением референтных лабораторий и экспертов;

функцию стандартизации и эталонную базу передать признанному на международном уровне национальному органу по стандартизации — Государственному научно-метрологическому центру, а на базе РГП «КазСтандарт» создать сеть референтных лабораторий.

2. Создать систему превентивного мониторинга потенциальных нарушений. Для этого необходимо:

цифровизировать систему технического регулирования;

провести интеграцию с реестрами и базами данных таможенного регулирования, налогообложения, государственных закупок, маркетплейсов и прочих;

создание системы управления рисками и фонового мониторинга, а также реестра опасной продукции.

- 3. Импорт проблем «серой» сертификации из стран ЕАЭС. Необходимо минимизировать последствия или исключить «серую сертификацию» при реализации предложенного.
  - 4. Создать эффективную систему обеспечения ответственности участников рынка:

ужесточить административную и уголовную ответственность;

законодательно закрепить принцип соразмерной ответственности, в том числе финансовой ответственности органа сертификации за весь объем сертифицируемой продукции при несоответствии требованиям безопасности или заявленным требованиям;

внедрить страхование ответственности результатов сертификации.

5. Обеспечить прослеживаемость в процессах технического регулирования, оценки соответствия и их взаимосвязи с процессами таможенного регулирования, налогообложения, государственных закупок и другими процессами. Для этого следует принять следующие меры:

создать двухуровневую систему цифровизации и обеспечить многоканальность цифровых решений;

обеспечить доступность для участия всех желающих на втором уровне;

заблаговременно и согласованно публиковать предстоящие изменения в бизнеспроцессах и иные изменения, имеющие последствия для цифровых решений;

предоставить гарантии недопущения монополизации IT-сервисов в сфере технического регулирования и метрологии путем принятия соответствующих изменений на уровне подзаконных актов.

Для реализации вышеуказанных мер необходимо внести изменения в законодательство в области технического регулирования, стандартизации, обеспечения единства измерений, страхования, защиты прав потребителей, общественного контроля, аккредитации, ветеринарии, санитарии, фитосанитарии, промышленной безопасности.

С уважением, Лукин». Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Шиповских Геннадий Геннадиевичке беріледі.

ШИПОВСКИХ Г.Г. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауал Үкімет басшысы Бектенов Олжас Абайұлына жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Мемлекет болып, қоғам болып кешегі Мағжан сенген жастарды тәрбиелеп шығаруға бағытталған түрлі жобалар мен шаралар жүзеге асуда. Десе де сол жастарды қазіргі «синтетикалық есірткі» деген тұтынудың жаңа тенденциясынан сақтай алмай отырмыз.

Синтетикалық есірткі халқымыздың денсаулығына, ұлттық тегімізге, экономикамызға, құқықтық тәртіп пен мемлекеттік қауіпсіздігімізге өте қауіпті қатер екені сөзсіз. Балалар мен жасөспірімдер ең осал орта болып табылғандықтан қаскөйлер жастардың миын улап, синтетикалық есірткіні қолжетімді бағада етіп, интернет мессенджерлерде еш кедергісіз сатуда.

Бұл мәселе кеше-бүгін шыққан дүние емес, осы күнге дейін Парламент мінберінде, оның ішінде сенаторлар бірнеше рет бұны нақты мәселелермен көтерген болатын, сондайақ бұқаралық ақпарат құралдарында және қоғамдық ұйымдар тарапынан да тынымсыз көтеріліп келеді. Одан бөлек Мемлекет басшысы 2022 жылғы Жолдауында синтетикалық есірткімен күресті мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі ретінде атап, бұл

бағытта жұмысты күшейтуді әрдайым талап етіп келеді. Ал ендігі кезекті ресми статистикаға берейік.

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының ақпаратына сәйкес 2021-2023 жылдар аралығында синтетикалық есірткі заттарын таратқаны үшін 1 мың 21 азаматқа қылмыстық іс қозғалып, оның 246-сы 2021 жылы, 314-і 2022 жылы, 461-і 2023 жылы жауапқа тартылып отыр.

Дәл солай соңғы үш жылда синтетикалық есірткіні тәркілеу көлемі 100 килограмнан 1 тоннаға дейін өскен, яғни 2021 жылы тәркілеу көлемі 100 килограмм болса, 2023 жылы 1 тонна 100 килограмды құрап отыр. Сонымен қатар арнайы органдар мен құқық қорғау органдары 2021 жылы 17, 2022 жылы 68, 2023 жылы 81 есірткі зертханасының қызметін анықтап отыр. Біздің ойымызша бұл масқара статистика.

2023 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда синтетикалық есірткілерді заңсыз өндіру мен таратуды жолға қойған екі трансұлттық ұйымдасқан қылмыстық есірткі тобының қызметі тоқтатылды. Оның ішінде 10 шетел азаматы қылмыстық жауапкершілікке тартылды.

Иә, аталған статистикадан есірткіге қарсы күрестің жанданғанын байқауға болады. Сонымен қоса өкініштісі, синтетикалық есірткіні өндіру мен тарату бизнесінің қаншалықты деңгейде өскені де байқалады.

Құрметті Олжас Абайұлы! Қаскөйлердің бұл кәсібі соншалықты дамыған сайын саналы ұрпақтарымыздан айырылатынымыз сөзсіз. Сондықтан есірткі қаупіне белсенді қарсы тұру – мемлекет пен қоғамның ең маңызды міндеттерінің бірі.

Осы ретте сізге келесі ұсыныстарымыз бар.

- 1. Елдегі есірткі саудасының өршуіне байланысты тікелей Қазақстан Республикасының Президентіне бағынышты арнайы есірткіге қарсы қызмет жүргізетін жеке-дара мекеме құру мүмкіндігін қарастыруды сұраймыз. Осы секілді мекемелер халықаралық тәжірибеде Ресей Федерациясы мен Аргентина мемлекетінде қолданыста бар.
- 2. Синтетикалық есірткіні сатуға қатысатын сайттарды жарнамалау фактілерінің жолын кесу жөніндегі жұмысты күшейтіп, жарнамалаушыларды қатаң жазалау қажет.
- 3. Мектеп, колледждер мен жоғары оқу орындарында білімгерлерге есірткіні таратудың және алаяқтар уәде еткен жеңіл ақшаға ұмтылудың салдары туралы түсіндіру шараларын жандандыру қажет.
- 4. Жастар, әсіресе студенттер арасында синтетикалық есірткіні тасымалдаушылардың (закладчик) санының өсуіне байланысты нақты іс-шаралар жоспарын әзірлеуді орынды деп санаймыз.

Депутаттық сауалға заңда көрсетілген мерзімде жазбаша түрде жауап беруіңізді сұраймыз.

Құрметпен Қазақстан халқы ассамблеясының депутаттары және Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің бірқатар депутаттары». Рақмет.

ТӨРАҒА. Сөз депутат Нұғманов Амангелді Шайхоллаұлына беріледі.

НҰҒМАНОВ А.Ш. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Депутаттық сауал Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Менің депутаттық сауалымның негізгі түбірі елімізде заңның үстемдігіне және заңаралық қарым-қатынас талабына орасан зор көңіл аударып, күнделікті өмірде пайдалануына адалдық орнату шеңберінде болмақ.

Өзіңізге белгілі, 2023 жылдың 20 сәуір айында елімізде Әлеуметтік кодекс өмірге келген болатын және іске ену мерзімі 2023 жылдың 1 шілдесінен басталған. Кодекс қолданылу көлемі өте кең, өте керекті құжат болды. Сонымен қатар Қазақстан Республикасының Үкіметі кодексті іске асыру мақсатында тиісті қаулылар қабылдағаны да белгілі. Осы кезеңде 2023 жылы 29 тамызда №733 Үкімет қаулысы қабылданды.

Аталған Үкімет қаулысының бір ғана тармағының күшімен тұтас бір органның қызметкерлерін зейнетке шығу уақытын тағайындап және өтілім мерзімін санап анықтау мүмкіншілігінен айырды. Осының салдарынан «орындаушы жауапты мемлекеттік орган» қаулы түрінде бекітілмеді. Нәтижесінде жоғарыда көрсетілген қаулының тармақтарының іске асырылуы Әлеуметтік кодекстің 1-бабынан бастап 198, 208, 214, 215, 262-баптарының өрескел орындалмауына әкелді. Өздеріңіз көріп отырғандай алты бірдей баптың талабы орындалмауда. Сонымен қатар Конституцияның негізгі принциптеріне қарайтын болсақ, 77-баптың 3-тармақ 5) тармақшасында азаматтарға жаңа міндеттерді жүктеуге немесе заңның талаптарын нашарлатуға жол берілмейді деп жазылған.

Осы талаптарды ескере отырып, Әлеуметтік кодекске басқа төменгі санаттағы нормативтік актілермен өзгертулер енгізуге тыйым салынатыны айдан анық. Сондықтан бұл қабылданған қаулының тармақтары азаматтардың құқығын шектей отырып, Конституцияның ең негізгі талаптарының орындалуына қайшы екендігін дәлелдеп отыр.

Құқығы бұзылған мемлекеттік органның қызметкерлері мен ардагерлерінің зейнетке шығу мүмкіншілігін заңдастырып, қалпына келтіруіне байланысты бұрынғы Үкімет басшысының атына менімен қатар Парламент Мәжілісінің депутаттары Савельева Татьяна Михайловна және Тәкиев Мәди Төкешұлы да (қазіргі Қаржы министрі) жазған болатын.

Және айта кететіні, Үкімет басшысының орынбасары – Аппарат басшысы өз лауазымына тағайындалуына байланысты Парламент келісімін алу кезінде алдағы жолданатын депутаттық сауалдарға аса зор мән беретіндігін және сапалы орындалатыны туралы уәде беріп, сендірген болатын. Әрине, сеніміміз мол.

Халықтың бір түсінбейтіні, еліміздің құқықты, зайырлы мемлекет бола тұра Конституцияның және Әлеуметтік кодекстің негізгі баптарының орындалуына қайшы Үкімет қаулысымен белден басқаны қалай?!

Құрметті Олжас Абайұлы! Жоғарыда аталған өзекті мәселелерді ескере отырып, сізден заңның үстемдігі мен орындалуын талап ететін кәсіби басшы ретінде осы айтылған мәселені біржола шешіп, халықтың конституциялық құқығын орнатып беруіңізді өтіне сұраймын.

Депутаттық сауалдың толық мәтіні екі тілде қосымша жолданады.

«Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 27-бабына сәйкес заңда белгіленген мерзімдерде депутаттық сауалды қарау нәтижелері туралы жауап беруіңізді сұраймын.

Құрметпен депутат Нұғманов». Рақмет.

ТӨРАҒА. Ракмет.

Сөз депутат Толамисов Амангелді Ғабдылкәрімұлына беріледі.

ТОЛАМИСОВ А.Ғ. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Мемлекет басшысы 2022 жылғы 1 қыркүйектегі «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан халқына Жолдауында көші-қон саясатының тиімділігін арттыру қажеттігін атап көрсетті. Атап айтқанда, «шетелден талантты мамандарды елімізге тарту, әсіресе, шығармашылық пен кәсіпкерлік саласында жетістікке жеткен мамандарды шақыру маңызды. Сұранысқа ие болып отырған және жоғары білікті кадрлардың тапшылығын азайту қажет. Ғылым, денсаулық сақтау, өнеркәсіп және ІТ салаларының бағалы мамандары үшін мемлекет жеңілдіктер енгізеді және тұруға рұқсат алу құқығымен виза береді».

Осы тұрғыда бүгінгі күнгі негізгі жаһандық трендтердің бірі — технологиялар трансфертін қамтамасыз ете алатын жоғары білікті еңбекші көшіп келушілерді тарту болып отыр. Мысалы, АҚШ көптеген салаларда шетелдік жоғары білікті көшіп келуші мамандардың қызметтерін барынша белсенді пайдаланатын елдердің бірі ретінде белгілі. Статистикаға сәйкес барлық жоғары білікті көшіп келуші мамандардың шамамен 40 пайызы АҚШ-та жұмыс табады. Оның үстіне қазіргі кезде АҚШ-тың көші-қон саясаты осы сияқты мамандарды тиімді түрде тартуға және қабылдауға бағытталған деп қарастырылады.

Мемлекет басшысының тапсырмасында жоғары білікті ІТ-мамандарды тартуға қатысты айтылған міндеттер Қазақстан Республикасының қайта құрылған Үкіметі үшін мемлекеттік тұрғыда маңызды, өйткені бүгінгі күні көші-қон саясатының қолда бар құралдарының әлеуеті жеткілікті түрде ашылған жоқ. Сонымен қоса Қасым-Жомарт Тоқаев Кемелұлы Қазақстан Үкіметінің кеңейтілген отырысында сөйлеген сөзінде Қазақстанның индустриялық келбетін өзгерту қажеттігін айтып, «Автомобиль өнеркәсібі және басқа да салалар үшін жоғары технологиялық болат маркаларын шығаруды жолға қою қажет. Кәсіпорын алдағы бес жылда өндіріс көлемін айтарлықтай ұлғайтып, ТМД-дағы металлургия саласындағы көшбасшылардың бірі болу мәртебесін қайтаруы тиіс», — деп атап өтті.

Жоғары білікті кадрларды тартпайынша мұндай деңгейдегі міндеттерге қол жеткізу мүмкін емес.

Осы арада Мемлекет басшысының осыдан екі жыл бұрын берген тапсырмасының орындалу сапасы туралы сұрақ туындайды.

Шетелдіктердің Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат алуы үшін талап етілетін кәсіптердің тізбесін қалыптастыру қағидаларымен 21 кәсіптің тізбесі бекітілген. Бұл тізімге дәрігерлер, жекелеген мамандықтар бойынша инженерлер, бактериолог, ақпараттық технологиялар инфрақұрылымының және бағдарламалық қамтамасыз ету архитекторлары, өндірістік оқыту шебері және тағы басқалары кірді. Алайда аталған мамандықтарға ие болу мұндай шетелдік мамандардың бір мезгілде жоғары білікті екенін

білдіре алмайды. Сонымен қатар қолданыстағы заңнама «сұранысқа ие кадрлар» және «жоғары білікті мамандар» сияқты ұғымдарды анықтамайды.

«Жоғары білікті мамандар» ұғымы біліктілік деңгейіне және дағдылардың бірегейлігіне баса назар аударады, ал «сұранысқа ие кадрлар» белгілі бір мамандықтар мен мамандарға нарықтық құндылық пен сұранысты баса көрсетеді, яғни кадрлардың сұранысқа ие санаты әрқашан жоғары білікті бола бермейді.

Бұл мәселе Парламент Сенатының қабырғасында да талқыланды. 2023 жылғы 25 мамырда Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің ұйымдастыруымен Қазақстан Республикасы Президентінің «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру аясында дөңгелек үстел өтті. Жиын барысында Сенат депутаттары уәкілетті органның өкіліне өндірісте тәжірибесі бар жоғары білікті мамандарды тарту және «жоғары білікті» маманды түсінудің бірыңғай критерийін әзірлеу бойынша пәрменді шаралар қабылдау қажеттігі туралы ұсыныстар жасады.

Құрметті Олжас Абайұлы! Осыған орай келесі мүмкіндіктерді қарастыруды ұсынамыз:

- 1) Гонконгтағы Hong Kong Talent Engage платформасына ұқсас жоғары білікті кадрларды тарту және қолдау үшін арнайы платформа құру;
- 2) жоғары білікті шетелдіктер мен олардың отбасы мүшелеріне ғана Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат алу бойынша салық жеңілдіктерін белгілеу;
- 3) сұранысқа ие мамандықтар бойынша жоғары білікті мамандарға барынша мүмкін мерзімге жеңілдетілген визаларды енгізу.

Сонымен бірге Мемлекет басшысының тапсырмасының орындалуын бақылау шеңберінде ағымдағы жағдай және қалыптасып отырған үрдістер бойынша 2022 – 2023 жылдар аралығындағы жоғары білікті мамандарды тарту бойынша Үкімет қабылдап жатқан шаралар туралы ақпарат беруіңізді сұраймыз.

Құрметпен Сенат депутаттары А. Толамисов, Н. Жүсіп, Ғ. Сарыбаев, А. Сатваллиев». Ракмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, басқа депутаттық сауалдар жоқ. Осымен Сенат отырысын жабық деп жариялаймын.

Баршаңызға рақмет. Сау болыңыздар.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ

М. ӘШІМБАЕВ

МАЗМҰНЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ

СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2024 жылғы 29 ақпан

Күн тәртібі бойынша
О повестке дня
Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «Қазақстан
Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бизнес жүргізу мәселелері бойынша
өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы
жөнінде (екінші оқылым)
О Законе Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые
законодательные акты Республики Казахстан по вопросам ведения бизнеса», принятом
Мажилисом Парламента Республики Казахстан (второе чтение)
Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің
мүшесі Л.Т. РЫСБЕКОВАНЫҢ баяндамасы
Доклад члена Комитета по экономической политике, инновационному
развитию и предпринимательству РЫСБЕКОВОЙ Л.Т
Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «Халықаралық
су ағындарын кеме қатынасынан басқаша пайдалану түрлерінің құқығы туралы
конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы жөнінде
О Законе Республики Казахстан «О ратификации Конвенции о праве несудоходных
видов использования международных водотоков», принятом Мажилисом Парламента
Республики Казахстан
Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аумақтарды
дамыту комитетінің мүшесі Ж.Ә. ЖӨРГЕНБАЕВТЫҢ баяндамасы
Доклад члена Комитета по аграрным вопросам, природопользованию и
развитию сельских территорий ЖОРГЕНБАЕВА Ж.А4
Сөз сөйлегендер:
Выступили:
ҚАДЫРБЕК М.Б5
БЕКНИЯЗ Б.Қ. – Қазақстан Республикасының Су ресурстары және ирригация
бірінші вице-министрі, первый вице-министр водных ресурсов и ирригации
Республики Казахстан
АСАНОВА Ж.Б6
БЕКНИЯЗ Б.Қ7
НӘУТИЕВ Ә.И
АРУБАЕВ С.Қ

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «2014 жылғы 23 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдар (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника) айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы жөнінде О Законе Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменения в Соглашение о единых принципах и правилах обращения медицинских изделий (изделий медицинского назначения и медицинской техники) в рамках Евразийского экономического союза от 23 декабря 2014 года», принятом Мажилисом Парламента Республики Казахстан Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің мушесі А.Ж. ҚАПБАРОВАНЫҢ баяндамасы Доклад члена Комитета по социально-культурному развитию и науке КАПБАРОВОЙ А.Ж. Сөз сөйлегендер: Выступили: ДҮЙСЕМБИНОВ С.М. ...... 10 БҮРКІТБАЕВ Ж.Қ. – Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-т.т. жүнісовтің Казақстан Республикасы Депутат Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Р.В. Склярға депутаттық сауалы Депутатский запрос депутата ЖУНУСОВА Т.Т. к Первому заместителю Е.Н. ӘЙТКЕНОВТІҢ Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары С.М. Жұманғаринге депутаттық сауалы Депутатский запрос депутата АЙТКЕНОВА Е.Н. к заместителю Премьер-А.И. ЛУКИННІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы Депутатский запрос депутата ЛУКИНА А.И. к Премьер-Министру Республики

Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутат Г.Г. ШИПОВСКИХТІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-

Депутатский запрос депутата ШИПО	ВСКИХ Г.Г. к	Премьер-Министру
Республики Казахстан Бектенову О.А	•••••	20
Депутат А.Ш. НҰҒМАНОВТЫҢ Қаза	қстан Республи	ікасының Премьер-
Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауал	Ы	
Депутатский запрос депутата НУГМА	НОВА А.Ш. к	Премьер-Министру
Республики Казахстан Бектенову О.А		21
Депутат А.Г. ТОЛАМИСОВТЫҢ Қаза	кстан Республи	ікасының Премьер-
Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауал	Ы	
Депутатский запрос депутата ТОЛАМ	ИСОВА А.Г. к	Премьер-Министру
Республики Казахстан Бектенову О.А		23
ШЖҚ-дағы «Материалдық-техникалық		
қамтамасыз ету басқармасының		
инженерлік орталығы» РМК директоры	Feel	А. Әлиев
Стенографиялау қызметінің	-0	
басшысы	Jun	Г. Молдашева